

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060203

DOM
2016-09-08
Stockholm

Mål nr
P 2214-16

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2016-02-23 i mål nr P 6476-15, se bilaga A

KLAGANDE

Nacka Smides AB

MOTPART

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i Nacka kommun

SAKEN

Bygglov m.m. på fastigheten X i Nacka kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom undanröjer Mark- och miljööverdomstolen Miljö- och stadsbyggnadsnämndens i Nacka kommun beslut den 27 augusti 2014, dnr 233 2000-0945, § 198, och återförvisar ärendet till nämnden för fortsatt handläggning.

Dok.Id 1292591

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Nacka Smides AB (bolaget) har, som det får förstås, yrkat att Mark- och miljööverdomstolen, med ändring av mark- och miljödomstolens dom, ska undanröja Miljö- och stadsbyggnadsnämndens i Nacka kommun föreläggande den 27 augusti 2014, BN § 198, om att riva industribyggnad och återställa marken på fastigheten X i Nacka kommun. Bolaget har vidare yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska bevilja permanent bygglov för industribyggnaden på fastigheten.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i Nacka kommun (nämnden) har motsatt sig ändring av mark- och miljödomstolens dom.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Bolaget har anfört i huvudsak detsamma som i underinstanserna.

Nämnden har utöver vad som tidigare anförts tillagt i huvudsak följande.

Efter att nämndens tjänsteskrivelse med förslag om föreläggande om rivning kommunicerats med bolaget inkom bolaget den 24 juni 2014 med en skrivelse med rubriken ”Ansökan om förlängning av bygglov...”. På skrivelsen har en handläggare strukit ordet ”Ansökan” och ersatt det med ”Yttrande”. I diariet saknas anteckningar om vilka kontakter som förekommit mellan bolaget och handläggaren. Den aktuella handläggaren har dock uppgett att hon, när hon fick skrivelsen, hade telefonkontakt med bolaget och meddelade att bygglovsenheten inte kunde godta skrivelsen som en ansökan, utan att bolaget behövde skicka in en ansökningsblankett samt ritningar och annat underlagsmaterial. Handläggaren upplyste även bolaget om att det saknades förutsättningar för att ge lov och vad ett avslagsbeslut skulle innebära för avgift. Bolaget skickade inte in någon ansökan utan inkom i stället med en kompletterande skrivelse den 5 augusti 2014 vari det fanns ett yrkande om att nämnden skulle bevilja permanent bygglov. Mot bakgrund av vad som tidigare förekommit i ärendet anser

nämnden inte att det yrkandet i sig ska betraktas som en ansökan om bygglov. Det har därför inte varit aktuellt för nämnden att pröva en ansökan om bygglov.

Om Mark- och miljööverdomstolen anser att nämnden borde ha hanterat bolagets skrivelser som en formell ansökan, anser nämnden att beslutet den 27 augusti 2014 ska betraktas som ett avslag på ansökan, detta eftersom kravet på rivning är en följd av att varken tillfälligt eller permanent bygglov kan ges.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Av praxis följer att när bygglov söks i efterhand för en olovligt uppförd byggnad är byggnadsnämnden skyldig att fatta beslut i bygglovsfrågan senast i samband med att nämnden utfärdar ett föreläggande att riva det olovligt utförda. Det är inte tillräckligt att det av handlingarna framgår att bygglov inte kan ges, utan det krävs ett uttryckligt beslut där det framgår att nämnden tagit ställning i bygglovsfrågan och att beslutet kan överklagas. Skyldigheten att fatta beslut i bygglovsfrågan gäller oavsett om nämnden ansett det sannolikt att bygglov för den sökta åtgärden skulle kunna beviljas eller inte. Det föreligger dock inget hinder mot att förena beslutet i bygglovsfrågan med ett föreläggande om rivning (se t.ex. RÅ 1995 ref. 36 och RÅ 1997 not. 179).

Om en ansökan är ofullständig får nämnden förelägga sökanden att inom en viss tid avhjälpa bristerna (9 kap. 14 § plan- och bygglagen [2010:900]).

Av utredningen framgår att bolaget i en skrivelse som inkom till nämnden den 24 juni 2014 ansökt om förlängning av det tidsbegränsade bygglovet. Därefter har bolaget i en kompletterande skrivelse den 5 augusti 2014 ansökt om permanent bygglov. Även om bygglovsansökan varit ofullständig ska den enligt Mark- och miljööverdomstolen betraktas som en ansökan. Någon tjänsteanteckning eller motsvarande som redovisar nämndens kontakter med sökanden föreligger inte. Vad nämnden anfört om kontakter som förekommit har inte visat att bolaget återtagit ansökan eller att bolaget fått klart för sig att det inom viss tid skulle komma in med komplettering av ansökan.

Nämnden har följaktligen varit skyldig att, senast i samband med beslutet om föreläggande den 27 augusti 2014, fatta ett överklagbart beslut avseende bolagets bygglovsansökan. Det är som ovan anförts inte tillräckligt att det av skälen i föreläggandet framgår att bygglov inte kan ges. Eftersom nämnden inte fattat ett överklagbart beslut i bygglovsfrågan har nämnden varit förhindrad att besluta om rättelse. Nämndens beslut ska därför undanröjas och ärendet återförvisas till nämnden för fortsatt handläggning.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsrådet Anna Tiberg, tekniska rådet Carl-Gustaf Hagander, hovrättsrådet Margaretha Gistorp, referent, och tf. hovrättsassessorerna Elena Landberg.

Föredragande har varit hovrättsfiskalen Anna Sverker.

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2016-02-23
meddelad i
Nacka Strand

Mål nr P 6476-15

KLAGANDE
Nacka Smides AB

MOTPART
Miljö- och Stadsbyggnadsnämnden i Nacka kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT
Länsstyrelsen i Stockholms läns beslut 2015-10-26 i ärende nr 4034-37515-2014, se bilaga 1

SAKEN
Bygglov m.m. på fastigheten Nacka X

DOMSLUT
Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 436744

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1104 131 26 Nacka Strand	Augustendalsvägen 20	08-561 656 40 E-post: mmd.nacka.avdelning4@dom.se www.nackatingsratt.domstol.se	08-561 657 99	måndag – fredag 08:00-16:30

BAKGRUND

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i Nacka kommun (nämnden) beslutade den 27 augusti 2014 att förelägga Nacka Smides AB (bolaget) att vid vite om 800 000 kr, senast inom sex månader från det att beslut eller dom vunnit laga kraft, ha rivit bolagets byggnad enligt bilaga till tjänsteskrivelsen och återställt marken där verksamheten bedrivits på fastigheten Nacka X.

Bolaget överklagade nämndens beslut till länsstyrelsen som genom beslut den 26 oktober 2015 avslag överklagandet. Bolaget har nu överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

Bolaget har bestritt föreläggandet och yrkat att mark- och miljödomstolen med ändring av nämndens beslut ska bevilja bolaget ett permanent bygglov för byggnaden på fastigheten Nacka X. Till stöd för sin talan har bolaget anfört och åberopat väsentligt detsamma som hos underinstanserna. Därutöver har bolaget anfört i huvudsak följande. Tidigare framfört förslag om bygglov för uppförande av en hall om 2 000 m² vidhålls inte längre. Bolagets byggnad är anpassad för att rivas och flyttas och bolaget kommer att riva byggnaden och bereda marken för uppförande av flerbostadshus enligt stadsplanen.

DOMSKÄL

Mark- och miljödomstolen konstaterar inledningsvis att överträdelsen ägt rum före den 2 maj 2011. Tillämpning av plan- och bygglagen (2010:900) leder inte till en lindrigare påföljd i förevarande mål varför den äldre plan- och bygglagen (1987:10), ÄPBL, är tillämplig i enlighet med vad nämnden har anfört.

Tillämpliga bestämmelser har redovisats i nämndens beslut. Därutöver tillägger mark- och miljödomstolen följande. Av 8 kap. 11 § ÄPBL framgår bl.a. att ett bygglov ska bifallas om åtgärden inte strider mot detaljplanen som gäller för området. Ett bygglov får också lämnas till åtgärder som innebär mindre avvikelser från detaljplanen om avvikelserna är förenliga med syftet med planen.

Vad bolaget har anfört i mark- och miljödomstolen och vad som i övrigt har framkommit i målet föranleder inte mark- och miljödomstolen att komma till annat slut än vad nämnden har gjort. Mark- och miljödomstolen konstaterar härvid att marken där bolagets byggnad är belägen omfattas av detaljplan DP 571. Marken är i planen markerad som avsedd för bostadsändamål och, till en mindre del, parkändamål. Bolagets byggnad strider således mot planen och avvikelser från densamma kan inte ses som mindre eller förenliga med planens syfte. Förutsättningar att bevilja permanent bygglov i efterhand föreligger därmed inte. Mark- och miljödomstolen gör inte någon annan bedömning än den som nämnden gjort beträffande rätten att utfärda föreläggandet.

I fråga om vitesbeloppets storlek beaktar mark- och miljödomstolen att bolaget redan genom beslut i nämnden den 16 juni 2010 förelagts att riva byggnaden och återställa marken samt att några uppgifter om bolagets ekonomiska förhållanden inte förekommit i målet annat än en allmän fastighetstaxering från taxeringsåret 2007. Av fastighetstaxeringen framgår att bolaget då ägde en byggnad med ett byggnads- och taxeringsvärde uppgående till 749 000 kr. Bolaget har vidare uppgett att byggnaden kommer att rivas och marken beredas i enlighet med stadsplanen. I sammanhanget kan nämnas att en slutlig prövning av förelagt vite sker efter en eventuell ansökan från nämnden om att vitet ska dömas ut.

På grund av det ovan anförda ska överklagandet således avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se [bilaga 2](#) (DV 427)

Överklagande senast den 15 mars 2016. Prövningstillstånd krävs.

Agneta Staff

Maria Bergqvist

I domstolens avgörande har deltagit tf. rådmannen Agneta Staff, ordförande, och tekniska rådet Maria Bergqvist. Målet har handlagts av beredningsjuristen Axel Henckel